

1905 30. Nov. 1895: 1. Beh. af Lovf. om en ny Bygn. for det store kgl. Bibliotek m. m. 1906

Bibliotek. Ærede Medlemmer ville kunne forstaa, at efter denne Udtalelse kan jeg kun være tilfreds med, at et Forslag i denne Retning nu er blevet forelagt, og jeg tror, den ærede første Taler (H. Holm) havde fuldstændig Ret, naar han sagde, at der er næppe nogen Bygning, som er saa paatrængende nødvendig som en ny Biblioteksbygning. Han har jo allerede udtalt — og det skal jeg derfor ikke nærmere dvæle ved — at der ikke er Plads nok til Bøgerne derne, Bogsalen er aldeles overfyldt, saa at der næppe er Plads til de Bærker, der ere, end lige da til den Forøgelse, som jo stadigvæk kommer for sig. Læseværelserne ere for smaa, Udlaansværelserne alt for indskrænkede o. s. v. Jeg tror, at det i det hele taget er under meget uheldige og meget slette Forhold, at Embedsmænd og Funktionærer maa arbejde derne. Men dertil kommer, som jo allerede er paapeget, navnlig af de to første ærede Talere, at Bygningen er i meget høj Grad brandfarlig, ikke alene paa Grund af dens egen Konstruktion, men ogsaa paa Grund af, at den ligger i umiddelbar Nærhed af meget brandfarlige Bygninger, saa at jeg synes, man alene af den Grund ikke kan forsvare, at lade disse store og kostbare, ja, uerstattelige Statte henstaa i en saadan Bygning. Jeg skal minde om, at der er en tidligere Kommission, som har udtalt sig om denne Sag og udtalt en fuldstændig Jordsømmelse over den nuværende Biblioteksbygning, netop paa Grund af dens store Brandfarlighed, og jeg maa sige: Det er en stor Sykke, at der ikke er sket nogen Ulykke derne, paa Grund af den store Brandfare, som paa forskellige Maader er til Stede. — Med Hensyn til den Plads, hvor Bygningen tænkes at skulle ligge, vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger. Det er jo foreslaaet i Lovforslaget, at Bygningen skal opføres nede ved Frederiksholms Kanal, og det er jo ogsaa det Sted, som Kommissionens Flertal har ment kunde være heldigt. Jeg for mit Bedkommende er meget tilbøjelig til at give Kommissionens Mindretal Ret, naar det mener, at det vilde være meget heldigere at opføre Bygningen oppe ved Vestre Boulevard, og dette indrømmer Kommissionens Flertal selv. Det ærede Medlem, der først talte, sagde, at han havde megen Sympati for Grunden deroppe

ved Boulevarden, og jeg tror, at Mindretallet har Ret, naar det siger i sin Betænkning, at Biblioteket paa Boulevardens Grund vilde faa den smukkeste, værdigste og i arkitektonisk Henseende heldigste Beliggenhed. Dette er aabenbart rigtigt, og selv Flertallet indrømmer jo, at Biblioteket paa denne Grund vil faa en baade smuk og værdig Beliggenhed, og Bibliotekaren og andre sige udtrykkelig, at det vilde være den smukkeste Beliggenhed. Derne ved Frederiksholms Kanal vil Bygningen jo faa en uheldig støv Form, der sikkert vil mispryde den i høj Grad. Dette vilde ikke blive Tilfældet, hvis man lagde den oppe paa Boulevarden. Jeg ser nok, der er den Ulempe ved det, at Boulevardgrunden er Kjøbenhavns Kommunes, og at et Magelæg mellem Statsgrunden ved Frederiksholms Kanal og Grunden ved Boulevarden ikke vil være saa let at faa gennemført, men jeg kan dog ikke tro andet end, at den Sag skulde nok kunne ordnes. Selv om det saa skulde trække lidt længere ud, inden man kunde faa begyndt paa Bygningen, var det dog nok værd at overveje, om det ikke vilde være det rigtigste. Jeg vil derfor gerne henstille det til Overvejelse af det Udvalg, som faar med denne Sag at gøre. Jeg tror det er rigtigt, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Trier) sagde, at man heller ikke maa handle for hurtigt. Efter hans Udtalelse synes jo Grunden nede ved Frederiksholms Kanal i flere Retninger ikke at være heldig, og jeg kan heller ikke tro, at Ordningen af Magelæget mellem Kjøbenhavns Kommunes Grund og Statsgrunden skulde kunne trække ud i ret lang Tid, saa set fra den Side antager jeg, der ikke vil være noget i Vejen for at tage dette Spørgsmaal under nøje Overvejelse og forsøge, om man ikke kunde løse det ad den Vej. Mindretallet foreslaar jo ogsaa, at der bliver gjort Forsøg paa at løse det ved Magelæg. Jeg ser meget vel, at det er forbundet med en meget stor Bekostning at opføre en saadan Bygning, som her er paatænkt, men jeg tror dog ikke, vi bør vige tilbage for den store Udgift, som denne Bygning vil medføre. Jeg tror ikke, det er rigtigt vedblivende at slyde denne Sag til Side og lade denne store nationale Stat, som staar opstillet derne i den gamle Bygning, fremdeles blive der. Jeg mener i